

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 17 ноември 2023 г.
(OR. en)

15507/23

LIMITE

DATA PROTECT 312
JAI 1486
DIGIT 264
MI 987
FREMP 329

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Позиция и констатации на Съвета относно прилагането на Общия регламент относно защитата на данните (ОРЗД) – Одобряване

1. Съгласно член 97 от ОРЗД на всеки четири години, считано от май 2020 г., Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно оценката и прегледа на Регламента. ОРЗД също изисква от Комисията при извършването на оценката и прегледа да взема предвид позициите и констатациите на Европейския парламент и на Съвета, както и на други имащи отношение органи и източници.

2. С оглед да се подготвят позицията и констатациите на Съвета относно прилагането на ОРЗД председателството изготви текст въз основа на бележките, представени от държавите членки след неколнократен обмен на мнения на заседанията на Работната група на Съвета за защита на данните от 24 юли, 12 септември и 11 октомври 2023 г. Държавите членки бяха приканени по-специално да определят областите или секторите, в които би могло да се счита, че ОРЗД се изпълнява ефективно, да докладват за практическото му изпълнение на национално равнище, да направят преглед на международното измерение на ОРЗД и да предоставят своите становища относно прилагането на ОРЗД по отношение на дружества извън ЕС, които извършват дейност на пазара на ЕС, и мерките за осигуряването на неговото спазване в това отношение.
3. Въз основа на тази подготвителна работа и след консултации с държавите членки, започнали на 19 октомври и 8 ноември 2023 г., делегациите вече са в състояние да постигнат съгласие по текста на позицията и констатациите на Съвета относно прилагането на ОРЗД, изложени в приложението към настоящата бележка.
4. Предвид посоченото по-горе Комитетът на постоянните представители се приканва:
 - да потвърди съгласието си по текста; и
 - да препоръча на Съвета да одобри позицията и констатациите на Съвета относно прилагането на Общия регламент относно защитата на данните (ОРЗД), изложени в приложението към настоящата бележка.

Позиция и констатации на Съвета относно прилагането на ОРЗД

1. ВЪВЕДЕНИЕ

- (1) Общият регламент относно защитата на данните (ОРЗД)¹ започна да се прилага на 25 май 2018 г., като отмени и замени Директива 95/46/ЕО. Неговото предназначение е да се създаде силна и по-съгласувана рамка за защита на данните в ЕС, като се преследва двойната цел да се защитят основните права и свободи на физическите лица, и по-специално правото им на защита на личните данни, и да се предостави възможност за свободно движение на лични данни в рамките на Съюза.
- (2) Съгласно член 97 от ОРЗД на всеки четири години, считано от май 2020 г., Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно оценката и прегледа на Регламента.
- (3) В този контекст Комисията разглежда в частност прилагането и функционирането на:
- глава V относно предаването на лични данни на трети държави или международни организации, особено по отношение на решенията, приети съгласно член 45, параграф 3 от Регламента, и решенията, приети въз основа на член 25, параграф 6 от Директива 95/46/ЕО; и
 - глава VII относно сътрудничеството и съгласуваността.

¹ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните).

- (4) ОРЗД изисква от Комисията да взема предвид позициите и констатациите на Европейския парламент и на Съвета, както и на други имащи отношение органи и източници. Комисията може също така да поиска информация от държавите членки и надзорните органи.
- (5) В очакване на първата оценка и първия преглед на ОРЗД от страна на Европейската комисия в съответствие с член 97, на 15 януари 2020 г. Съветът прие *първата си позиция и първите си констатации относно прилагането на Общия регламент относно защитата на данните (ОРЗД)*, в които набеляза въпросите, свързани с прилагането и тълкуването на ОРЗД, които са породили най-много опасения в държавите членки по това време, по-специално във връзка със 1) предизвикателствата, свързани с определянето или прилагането на подходящи гаранции при липсата на решение относно адекватното ниво на защита; 2) допълнителната работа за надзорните органи, произтичаща от механизмите за сътрудничество и съгласуваност съгласно глава VII от ОРЗД, както и последиците от тези механизми от гледна точка на ресурсите; 3) непредвиденото фрагментиране на законодателството; 4) новите задължения за администраторите и обработващите данни в частния сектор, въведени с някои разпоредби на ОРЗД; и 5) стъпките, които да се предприемат от надзорните органи за справяне със ситуации, при които администраторите, установени в трети държави, не са посочили свой представител в Съюза.
- (6) Признавайки ролята на Европейския надзорен орган по защита на данните (ЕКЗД) и на националните надзорни органи за предоставянето на насоки, Съветът освен това подчерта конкретни области, на които следва да се обърне допълнително внимание, по-специално: прилагането на ОРЗД в областта на новите технологии, както и въпросите, свързани с големите технологични компании; практическите инструменти за малките и средните предприятия (МСП) и благотворителните или доброволчески сдружения, като например хармонизиран формуляр за администратори и обработващи лични данни за уведомяване на надзорните органи в случай на нарушение на сигурността на личните данни или опростен регистър на обработването, както и други подходящи инструменти за прилагане на ОРЗД от страна на МСП с оглед на техните специфични нужди; ефективните работни договорености на надзорните органи при трансгранични случаи и въпросите, свързани със ситуации, при които представител на установен извън ЕС администратор или обработващ данни не спазва своите задължения.

- (7) На 24 юни 2020 г. Европейската комисия прие съобщението си до Европейския парламент и Съвета, озаглавено „Защитата на данните като стълб на оправомощаването на гражданите и на подхода на ЕС по отношение на цифровия преход – две години от прилагането на Общия регламент относно защитата на данните“, в което отбелязва по-специално, че за да се реализира пълният потенциал на ОРЗД, е важно да се създаде хармонизиран подход и обща европейска култура на защита на данните, както и да се насърчи по-ефикасното и хармонизирано разглеждане на трансгранични случаи. Въз основа на своята оценка Комисията изброи поредица от действия, определени като необходими в подкрепа на прилагането на ОРЗД с оглед на изпълнението и допълването на правната рамка, създаването на условия за това новата система за управление да реализира пълния си потенциал, подкрепата за заинтересованите страни, насърчаването на иновациите, по-нататъшното разработване на инструментариума за предаване на данни и насърчаването на сближаването и развитието на международното сътрудничество.
- (8) С оглед на подготовката на настоящата втора позиция и констатации на Съвета относно прилагането на ОРЗД и с цел да се направи принос към втория доклад на Комисията, който трябва да бъде представен през 2024 г., председателството изготви текст въз основа на бележките, представени от държавите членки след неколкократен обмен на мнения на заседанията на Работната група на Съвета за защита на данните от 24 юли, 12 септември и 11 октомври 2023 г. Държавите членки бяха приканени по-специално да определят областите или секторите, в които би могло да се счита, че ОРЗД се изпълнява ефективно, да докладват за практическото му изпълнение на национално равнище, да направят преглед на международното измерение на ОРЗД и да предоставят своите становища относно прилагането на ОРЗД по отношение на дружества извън ЕС, които извършват дейност на пазара на ЕС, и мерките за осигуряването на неговото спазване в това отношение.
- (9) Позицията и констатациите на Съвета, основаващи се на въпросната подготвителна работа, са изложени в настоящия документ. В допълнение към първия доклад за изпълнението, приет от Комисията през 2020 г., Съветът взе под внимание и предложението на Комисията за регламент за определяне на допълнителни процедурни правила във връзка с изпълнението на ОРЗД², представено през юли 2023 г., което понастоящем се обсъжда и в Работната група на Съвета за защита на данните.

² COM(2023) 348 final.

- (10) Съветът изтъква факта, че това е първата възможност за оценка на ОРЗД, в съответствие с член 97 от него, за значителен период от повече от пет години от началото на ефективното му прилагане. Следователно тази позиция почива на по-значителния опит на държавите членки в прилагането на ОРЗД. Практическият опит на националните надзорни органи по осигуряването на спазването на ОРЗД и по наблюдението на неговото прилагане, приемането на насоки и обвързващи решения от ЕКЗД, както и съответните съдебни решения – включително от Съда на Европейския съюз (СЕС) – също могат да бъдат изтъкнати като важни елементи, които са взети предвид. Предизвикателствата, опасенията и въпросите, на които се обръща внимание, набелязани от Съвета през 2020 г., както и списъкът с действия, определен от Комисията в нейното последващо съобщение, бяха също разгледани като релевантни за изготвянето на настоящата позиция и настоящите констатации.
- (11) Както и през 2020 г. Съветът е на мнение, че неговата позиция и неговите констатации не следва да се ограничават до темите, изрично посочени в член 97, параграф 2 от ОРЗД. Предвид това Съветът насърчава Комисията да използва възможността да направи в предстоящия си доклад оценка и преглед на прилагането и функционирането на ОРЗД извън това, което изрично се споменава в посочения член. Пространният обхват на оценката е още по-обоснован от факта, че след приемането на последния доклад през 2020 г. практическият опит и приносът на съответните заинтересовани страни и организации са се развили допълнително, а регулаторната среда се е променила значително, като няколко законодателни инструмента, приети на равнището на ЕС, оказват въздействие върху обработването на лични данни и взаимодействат с ОРЗД.

2. ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

- (12) Съветът е на мнение, че ОРЗД продължава да бележи успех. Регламентът доведе до положителни резултати за хармонизирането на правото на ЕС и повишаването на културата на защита на данните на равнището на ЕС и на световно равнище. Прилагането му повиши доверието и правната сигурност, улесни трансграничните потоци от данни в рамките на ЕС, като по този начин донесе ползи за вътрешния пазар и развитието на цифровата икономика.

- (13) Пет години след началото на ефективното му прилагане ОРЗД продължава да бъде важен крайъгълен камък, който укрепва основните права на зачитане на личния и семейния живот, на жилището и на тайната на съобщенията, както и на защитата на личните данни (членове 7 и 8 от Хартата на основните права на Европейския съюз), като предоставя на европейските граждани еднакво равнище на защита и им дава възможност да упражняват по-голям контрол върху обработването на личните им данни. Правата на субектите на данни бяха засилени, а осведомеността, знанията и разбирането на широката общественост относно правата на защита на данните се повишиха. ОРЗД оказва положително въздействие върху прозрачността и овластяването на субектите на данни, което е отразено в увеличената степен на упражняване на правата на субектите на данни, включително на техните нови права.
- (14) Гаранциите за законосъобразността на обработването на лични данни също бяха засилени на практика, а прилагането на разпоредбите на ОРЗД изигра значителна роля за повишаване на прозрачността и сигурността на обработването на лични данни. Администраторите и обработващите лични данни са по-добре запознати със своите задължения и с последиците от обработване, което не е в съответствие с ОРЗД. Отчетността на субектите, за които се прилага ОРЗД, се засили, а усилията за спазване на изискванията също оказаха положително въздействие върху управлението на данните в рамките на организациите като цяло.
- (15) Съветът обаче счита, че продължават да съществуват предизвикателства пред практическото изпълнение на изискванията както за частните, така и за публичните организации, и че за прилагането на конкретни разпоредби от ОРЗД все още би било от полза да се предоставят допълнителни пояснения и насоки, за да се гарантира съгласуваност и правна сигурност. При оценката на Регламента следва също така надлежно да се вземе предвид тежестта, изпитвана при прилагането на определени разпоредби от по-малки образувания, като например МСП и местни органи, както и организации с нестопанска цел, като например доброволчески сдружения, както и да се проучат възможностите за допълнителна подкрепа за тях при изпълнението на задълженията им. В това отношение е от съществено значение ЕКЗД или националните надзорни органи да предоставят специфични насоки за тези групи и да се полагат непрекъснати усилия, за да се гарантира, че принципите, правните понятия и правата, установени в ОРЗД, могат да бъдат ефективно тълкувани, разбрани и прилагани в целия Съюз.

- (16) Насърчаването на доверието в трансграничните потоци от данни представлява ключов елемент в една все по-цифровизирана среда и ОРЗД оказва положително въздействие в тази перспектива. Що се отнася до международните потоци от данни, ОРЗД изигра важна роля за позиционирането на Европейския съюз като международен еталон и референтен стандарт за защита на данните и неприкосновеността на личния живот отвъд границите на ЕС. По-нататъшното разработване на инструменти за предаване на данни, които могат да се прилагат от администраторите на данни практически и лесно, също е важен аспект за гарантиране на защитата на личните данни, предавани на трети държави, като същевременно се улесняват международните потоци от данни.
- (17) Съветът отчита постигнатото по създаването и прилагането на нов регулаторен модел благодарение на създаването на ЕКЗД и засиленото сътрудничество между националните надзорни органи. Механизмът за сътрудничество и съгласуваност оказва положително въздействие върху постигането на съгласувано тълкуване на ОРЗД. Сътрудничеството при осигуряването на спазването на уредбата също се засили и решенията, вземани по отношение на администраторите на данни, допринасят за засилване на отчетността на заинтересованите страни и за защитата на физическите лица. Съветът призовава за продължаване на усилията и инициативите в тази насока, включително по отношение на ресурсите, и за предприемане на действия в отговор на оставащите предизвикателства.
- (18) След започването на прилагането на ОРЗД бяха приети няколко важни законодателни акта, приложими за цифровия сектор, а други са в процес на обсъждане, в отговор на нови практики и нови технологии на цифровия пазар на ЕС, които оказват въздействие върху обработването на лични данни. Съветът счита, че е от решаващо значение да се гарантира съгласуваност с ОРЗД, когато тези нови актове се изпълняват успоредно с прилагането на ОРЗД, и че за постигането на тази цел следва да се насърчава регулаторното сътрудничество.

3. ПРИНЦИПИТЕ, УСТАНОВЕНИ В ОРЗД, И ЗАЩИТАТА НА ПРАВАТА НА СУБЕКТИТЕ НА ДАННИ

- (19) Съветът счита, че като основан на принципи регламент ОРЗД е доказал способността си да гарантира спазването на общи стандарти при обработването на лични данни в целия Съюз. Съчетаването и гъвкавото прилагане на установените в ОРЗД принципи на законосъобразност, добросъвестност и прозрачност, ограничаване в рамките на целта, свеждане на данните до минимум, точност, ограничение на съхранението, цялостност и поверителност, както и отчетност, се утвърдиха като ефективни при защитата на правата на субектите на данни и като предоставящи отговори на технологичното развитие и технологичните промени. Като такъв, изборът на регламент, основан на ключови принципи, специални права за физическите лица и конкретни задължения за администраторите и обработващите лични данни, с оглед на защитата на основните права и свободи продължава да бъде подходящ регулаторен подход, включително в контекст, в който икономиката и обществото са все по-цифровизирани.
- (20) Съветът подчертава, че защитата на личните данни е жизненоважен компонент на обвързаните с отговорност и етичност иновации и че в това отношение ОРЗД е допринесъл за насърчаването на ползващи се с доверие иновации. Благодарение на своята неутралност по отношение на технологиите ОРЗД се утвърди като подходящ за предизвикателствата, породени от развитието на технологиите и свързаното с тях обработване на лични данни, изграждайки доверие в нови решения и приложения, разработени в много различни сектори и от широк кръг участници. Във връзка с това Съветът счита, че ОРЗД и спазването на принципите и разпоредбите, предвидени в него, трябва да се насърчават като фактор, който способства за обвързани с отчетност, отговорност и етичност иновации, повишава равнището на доверие, очаквано от гражданите и потребителите, и благодарение на който защитата на личните данни се използва като конкурентен актив. Освен това Съветът счита, че е от съществено значение както за бъдещото прилагане на ОРЗД, така и за развитието на цифровата икономика на Съюза да се вземе предвид необходимостта от подкрепа за иновациите и разработването на нови технологии.

- (21) За Съвета също така е важно да отбележи, че ОРЗД предостави гъвкава рамка, позволяваща обработването на лични данни при извънредни или кризисни ситуации, както се вижда от различните информационни системи и цифрови инструменти, създадени по време на борбата с пандемията от COVID-19 на национално и европейско равнище. Съветът отчита ролята на органите за защита на данните в подкрепа на публичните органи при разработването на съответстващи на изискванията решения за справяне с кризата с COVID-19 и изтъква значението на бързо предоставяните, надеждни и съгласувани в целия ЕС насоки за ефективния отговор на всяка бъдеща извънредна или кризисна ситуация, съществен елемент от който би представлявало обработването на лични данни.
- (22) Благоприятстващата доверието рамка, установена с ОРЗД, също доведе до значително увеличаване на упражняването от субектите на данни на техните права, както се вижда от броя на исканията, отправени към администраторите, и жалбите, получени и обработени от националните надзорни органи през последните пет години. Способността за предприемане на последващи действия във връзка с тези искания и капацитетът на националните надзорни органи да разглеждат получените жалби са съществен елемент от осигуряването на адекватно и последователно прилагане на ОРЗД и на овластяване на субекта на данни чрез упражняването на неговите права. Съветът счита, че е важно да се наблюдават способността на субектите на данни да упражняват ефективно правата си и възприятията им за защитата на личните им данни съгласно правото на ЕС.

4. ПРИЛАГАНЕ НА ОРЗД ОТ ЧАСТНИ ОРГАНИЗАЦИИ

- (23) Частните организации, обработващи лични данни в Съюза, постепенно увеличиха усилията си за спазване на изискванията и за отчетност, което доведе не само до по-силна защита на личните данни на физическите лица, но и до подобряване на управлението на данните в рамките на организациите като цяло. Освен това механизмът за сътрудничество и съгласуваност, създаден с ОРЗД, който осигурява механизъм за обслужване на едно гише за администраторите на данни и обработващите лични данни, обработващи лични данни в повече от една държава членка, способства допълнително за повече правна сигурност за дружествата, както и за еднакви условия на конкуренция и за съгласуваност при осигуряването на спазването на изискванията в целия Съюз. Във връзка с това Съветът изтъква значението на насоките, разработени от националните надзорни органи и ЕКЗД с цел подпомагане и улесняване на спазването на изискванията от страна на частните организации и осигуряване на съгласувано тълкуване и прилагане на ОРЗД, и насърчава разработването на съответни допълнителни насоки като цяло.

- (24) Въпреки че отчита положителното въздействие на ОРЗД върху степента на спазване на правилата за защита на данните, Съветът същевременно подчертава, че спазването на тази нова рамка доведе до допълнителна тежест за по-малките организации, по-специално МСП, които биха имали полза от допълнителна подкрепа при прилагането на решения за спазване на изискванията, съобразени с риска от предприетото обработване на лични данни. Съветът отбелязва със задоволство публикуването на специалните насоки за МСП, приети от ЕКЗД и няколко национални надзорни органа, и насърчава по-нататъшното разработване на практически инструменти за изпълнение за такива организации. Изискванията за информиране и документиране, произтичащи от ОРЗД, могат да създадат специфично предизвикателство за по-малките организации, по-специално по отношение на операции по обработване, които са свързани с нисък риск за субектите на данни. Това е особено вярно за администраторите, чиито основни дейности не включват обработването на лични данни или чиито дейности по обработване могат да се считат за нискорискови. Във връзка с това Съветът насърчава разработването на практически инструменти, като например образци и примерни клаузи за информиране, и приканва ЕКЗД да разработи нарочни насоки относно задължението за поддържане на регистри на дейностите по обработване, за да се улесни спазването на изискванията от страна на по-малките организации и да се вземат предвид обемът на личните данни, обработвани от такива субекти, и рискът, свързан с това обработване.
- (25) В по-общ план Съветът счита, че разработването на други инструменти за спазване на изискванията, като например сертифициране и кодекси за поведение, досега е било ограничено, въпреки че те биха могли значително да подпомогнат и улеснят спазването на изискванията от страна на организациите, включително МСП. Ето защо Съветът призовава за допълнително разработване на такива инструменти и приканва Европейската комисия и ЕКЗД да преценят как допълнително да подкрепят бързото приемане на кодекси за поведение и въвеждане на сертифициране.

- (26) Ролята на длъжностните лица по защита на данните (ДЛЗД) се утвърди като фактор от съществено значение за спазването на ОРЗД от страна на организациите и за наблюдението на обработването и на прилаганите гаранции, като се имат предвид профилите, уменията и компетентностите на ДЛЗД. Същевременно Съветът отчита трудностите, с които се сблъскват някои сектори при назначаването на ДЛЗД. Съветът счита, че следва да се насърчат усилията за повишаване на осведомеността и обучение, за да се гарантира, че организациите са в състояние да изпълняват задължението си, свързано със задачите и отговорностите на ДЛЗД.

5. ПРИЛАГАНЕ НА ОРЗД ОТ ПУБЛИЧНИТЕ ОРГАНИ

- (27) Съветът отбелязва, че във връзка с ОРЗД бяха положени значителни усилия и беше постигнат напредък по отношение на равнището на защита на личните данни при обработването им от публичните органи, включително чрез адаптиране на националните правни рамки. За да продължи да се подкрепя спазването на изискванията при обработването на лични данни от страна на публичните органи, което понякога води до сложни процеси и трудности при тълкуването, например при обмена на данни и сътрудничеството между самите публични органи, Съветът насърчава националните надзорни органи и когато е уместно – ЕКЗД, да вземат предвид спецификата на своите съответни дейности. Съветът изтъква специфичната тежест и специфичните предизвикателства за местните власти, както и трудностите, с които се сблъскват публичните органи при назначаването на длъжностно лице по защита на данните, и насърчава разработването на практически инструменти и специални насоки от страна на органите за защита на данните за тези два аспекта.

- (28) Упращняването на правото на достъп съгласно член 15 от ОРЗД доведе до случаи на несигурност по отношение на прилагането му от страна на публичните органи, особено по отношение на приложното му поле и връзката му с правото на достъп до документи, съдържащи лични данни. В няколко държави членки беше отбелязано, че позоваването на упращняването на правото на достъп често се прави, за да се избегнат такси, приложими съгласно националното гражданско или административно право при упращняване на правото на достъп до документи. Съветът отбелязва, че поради тази причина за публичните органи е било трудно да определят дали и до каква степен следва да се прилага правото на достъп съгласно ОРЗД и как то взаимодейства с приложимите на национално равнище разпоредби за публичен достъп до документи. Поради това Съветът призовава националните надзорни органи и когато е уместно – ЕКЗД, да разработят специални насоки с цел преодоляване на евентуалната несигурност и изясняване на прилагането на член 15 от ОРЗД в този контекст, като вземат предвид също най-новата съдебна практика и ролите на националните органи при гарантирането на правото на достъп до документи.
- (29) Понякога публичните органи са изправени пред предизвикателства при тълкуването на правното основание съгласно член 6 от ОРЗД, което позволява техните дейности по обработване на данни, по-специално в ситуации, при които такова обработване може да е необходимо за спазването на правно задължение съгласно правото на Съюза, но същевременно основният правен акт не определя в достатъчна степен разпоредбите, приложими за такова обработване. Във връзка с това Съветът счита, че законодателните актове, приети на равнището на Съюза, когато те представляват право на Съюза, предоставящо правно основание за обработването на лични данни съгласно член 6 от ОРЗД, следва ясно да определят кои са изискванията и условията, за да може такова обработване да се извършва от публичните органи. Освен това в правото на Съюза следва, когато е приложимо, ясно да се припомня компетентността на националните надзорни органи по отношение на обработването на лични данни.

6. СВОБОДА НА ДЕЙСТВИЕ ЗА НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОТВОРЧЕСТВО

- (30) Като подчертава, че е важно да се гарантира равнопоставеност на равнището на Съюза, по-специално за обработването на данни, извършвано от частни организации, Съветът счита, че свободата на действие, оставена на националното законотворчество за определяне на специфична рамка за определени видове дейности по обработване на данни, например когато става въпрос за членове 85 и 86 от ОРЗД във връзка със свободата на изразяване на мнение и свободата на информация и правото на публичен достъп до официални документи, продължава да бъде от полза и от значение, особено за публичните органи, като се има предвид спецификата на техните дейности по обработване. Тази свобода на действие беше умишлено включена от съзакондателите при приемането на ОРЗД и се утвърди като ефективен подход, което оправдава известна степен на фрагментация, особено при дейностите по обработване, по отношение на които държавите членки имат собствена юрисдикция, или в области, в които националното законодателство предвижда специфични условия за обработването на лични данни, например в контекста на заетостта.

7. СПЕЦИФИЧНИ ДЕЙНОСТИ ПО ОБРАБОТВАНЕ НА ДАННИ

- (31) Последните пет години на ефективно прилагане на ОРЗД позволиха да се установят специфични дейности по обработване или свързани с тях разпоредби съгласно ОРЗД, във връзка с които може да има полза от допълнителни разяснения от гледна точка на тълкуване и насоки с цел да се гарантира ефективно и съгласувано прилагане.
- а) Обработване на лични данни на малолетни и непълнолетни лица: Съветът счита, че за ефективното прилагане на ОРЗД и за присъщата специфична защита, която следва да се предоставя на децата, би било от полза допълнителното да се разяснят съответните разпоредби на текста, и по-специално приложното поле на член 8 от ОРЗД, който се отнася до условията, приложими за съгласието на дете във връзка с услугите на информационното общество. В по-общ план Съветът приканва ЕКЗД да разработи специални насоки относно обработването на лични данни на малолетни и непълнолетни лица, за да подкрепи и подпомогне администраторите на данни в усилията им за защита на малолетните и непълнолетните лица.

- б) Обработване на данни за целите на научните изследвания и архивирането: ОРЗД съдържа специфични позовавания и разпоредби, свързани с обработване на данни за целите на научните изследвания и архивирането, които трябва да се прилагат в тяхната пълна степен, за да се отчитат специфичните нужди на научноизследователската общност и значението на научните изследвания за обществото като цяло. В този контекст Съветът припомня, че, в съответствие със съображение 33 от ОРЗД, често в момента на събиране на данните целта на обработването на лични данни за научноизследователски цели не може да бъде напълно определена и че поради това на субектите на данни следва да бъде дадена възможност да дадат съгласието си за определени области на научни изследвания, когато те са в съответствие с признатите етични норми, отнасящи се за научните изследвания. Съветът счита, че е необходимо допълнително разясняване, когато става въпрос за обработването на лични данни както за целите на научните изследвания, така и за целите на архивирането, по-специално по отношение на приложимото правно основание и условията за съгласие, както и във връзка с определянето на ролите и отговорностите. Освен това Съветът приканва ЕКЗД да приеме специфични насоки в подкрепа на разработването на съответстващи на изискванията дейности в областта на научните изследвания и архивирането.
- в) Обработване на данни от съдилищата при изпълнението на съдебните им функции: въпреки че признава работата, предприета от Европейската комисия в рамките на нейната експертна група относно Регламент (ЕС) 2016/679 и Директива (ЕС) 2016/680, Съветът счита, че в тази област следва да се проведе допълнителна консултация, при отчитане на развитието на съдебната практика и спецификите на дейностите по обработване на данни, за да се способства за съгласуваното тълкуване на свързаните разпоредби.

- г) Анонимизация и псевдонимизация: Съветът счита, че би било от полза изискванията, свързани с анонимизацията и псевдонимизацията, предвид тяхното значение за намаляването или ограничаването на рисковете, свързани с обработването на лични данни, и позоваванията на такива понятия в други законодателни актове на ЕС, да бъдат разяснени допълнително, така че да могат да бъдат ефективно прилагани от администраторите и обработващите лични данни. Ето защо Съветът приканва ЕКЗД да приеме подробни насоки относно анонимизацията и псевдонимизацията, да гарантира съгласувано тълкуване и прилагане на равнището на ЕС, и по-специално да предостави разяснения относно условията, изискванията и правното основание за тези дейности по обработване.
- д) Профилиране и оценяване: обработването на лични данни, което има за резултат профилирането и оценяването на хора, се среща все по-често в много сектори и приложения, като профилирането и оценяването се интегрират в много технически решения. Профилирането и оценяването могат да доведат до значителни рискове за правата на субектите на данни, включително до последици за конкретното им положение. Такива дейности по обработване на данни са разгледани в няколко законодателни инструмента, приети наскоро на равнището на ЕС. Поради това Съветът препоръчва да се гарантира ефективното и съгласувано прилагане на разпоредбите на ОРЗД, приложими за профилирането и оценяването, и да се прецени дали настоящата правна рамка и нейното прилагане са ефективни при защитата на субектите на данни или има нужда от допълнителни насоки и подобрения с цел ясно ограничаване на дейностите по профилиране и оценяване.

- е) Обмен на информация с правоприлагащите органи: Макар че отчита значението на достъпа до информация за целите на правоприлагането и за постигането на баланс между защитата на личните данни и вътрешната сигурност, Съветът изтъква необходимостта от гарантиране на правна сигурност и защита на правата на физическите лица при обработването на лични данни, попадащо в обхвата на ОРЗД, както от страна на публичните органи, така и така и от страна на частните организации, по-специално когато става въпрос за правното основание, позволяващо такъв обмен на информация. Условието, при които администраторите на данни, чието обработване на лични данни попада в обхвата на ОРЗД, могат да разкриват такива лични данни на правоприлагащите органи, следва да бъдат ясни и следва да се гарантира пълното зачитане на правата на субектите на данни съгласно ОРЗД и основните права.

8. МЕХАНИЗЪМ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО И СЪГЛАСУВАНОСТ

- (32) Съветът счита, че механизмът за сътрудничество и съгласуваност, създаден с ОРЗД, доведе до трайно и ефикасно сътрудничество между националните надзорни органи и че създаването на ЕКЗД и установяването на свързаните с него процедури трябва да се считат за успех, както се вижда от броя на окончателните решения по трансгранични случаи, приети през последните пет години.
- (33) Съветът изтъква, че ефективното прилагане на ОРЗД, включително по отношение на международни администратори на данни, извършващи обработване на големи масиви от данни, е съществен елемент от ефективната защита на правата на субектите на данни. Въпреки че са установени и продължават да съществуват предизвикателства в областта на изпълнението на регламента, Съветът взема под внимание неотдавнашното предложение на Комисията за определяне на допълнителни процедурни правила във връзка с изпълнението на ОРЗД, което ще бъде разгледано в рамките на обикновената законодателна процедура.

- (34) Разработването на съгласувани насоки за целия ЕС също беше от решаващо значение за ефективното прилагане на конкретните разпоредби от ОРЗД и Съветът счита, че националните надзорни органи и ЕКЗД изиграха важна роля в това отношение. Във връзка с това Съветът изтъква значението на преразглеждането на съществуващите насоки, когато е необходимо и по-специално в светлината на развитието на съдебната практика, както и необходимостта да се даде възможност за ефективни и пространни консултации с всички заинтересовани страни преди приемането на конкретни насоки.

9. ПРЕДАВАНЕТО НА ДАННИ НА ТРЕТИ ДЪРЖАВИ ИЛИ МЕЖДУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ И ВЪНШНОТО ИЗМЕРЕНИЕ НА ОРЗД

- (35) Що се отнася до предаването на лични данни на трети държави, Съветът подчертава, че при разработването на какъвто и да е бъдещ инструмент за предаване на данни трябва да се запази в достатъчна степен защитата на личните данни на физическите лица в ЕС и да се осигури спазването на изискванията, определени в съдебната практика на Съда на ЕС, като по този начин се гарантира ефективна защита за физическите лица и правна сигурност за администраторите на данни.
- (36) Съветът счита, че решенията относно адекватното ниво на защита, приемани съгласно член 45 от ОРЗД, са съществен инструмент, който улеснява и насърчава основания на доверие международен обмен на данни и популяризира европейския модел за защита на данните като еталон на световно равнище. Във връзка с това Съветът приканва Европейската комисия да повиши прозрачността на своя процес на оценка и да представи подробна и съгласувана стратегия за бъдещи решения относно адекватното ниво на защита, в която следва също така да се анализират възможностите за секторни или поднационални решения относно адекватното ниво на защита и ползите от тях. Съветът изтъква, че трябва да се отдаде приоритет на приключването на текущия преглед на предишни решения относно адекватното ниво на защита, приети от Комисията въз основа на член 25, параграф 6 от Директива 95/46/ЕО, също и с цел да се даде принос за разработването на бъдеща стратегия на ЕС относно адекватното ниво на защита.

- (37) Съветът отчита ползите от други инструменти за предаване на данни, предвидени в ОРЗД, и счита, че насоките на ЕКЗД в тази област са се утвърдили като полезни, особено що се отнася до стандартните договорни клаузи. Съветът отбелязва обаче, че някои инструменти за предаване на данни не са били използвани в пълна степен поради липсата на инициативи, насочени към насърчаване на тяхното разработване, и поради сложността на процеса на приемането им. За специфични видове предаване на данни, по-специално на администратори или обработващи лични данни, които не са установени в ЕС, но чиито дейности по обработване попадат в обхвата на ОРЗД, би било полезно да има специални инструменти за предаване на данни, чието разработване следва да бъде допълнително проучено. Ето защо Съветът счита, че трябва да се насърчава приемането на допълнителни насоки и предоставянето на допълнителна подкрепа за улесняване на приемането и използването на инструменти за предаване на данни, като кодекси за поведение, схеми за сертифициране и задължителни фирмени правила, включително чрез улесняване на процедурите за приемане и чрез специфичен за отделните сектори подход.
- (38) Съветът приветства засиленото сътрудничество между националните надзорни органи и органите на трети държави, което е от съществено значение за осигуряването на ефективна защита на правата на субектите на данни. Изграждането на мрежи, в които това сътрудничество би могло да бъде допълнително утвърдено, и приемането на специални инструменти за международно сътрудничество и прилагане би могло да укрепи всеобхватното и съгласувано прилагане на ОРЗД в глобализираната цифрова икономика.
- (39) Въпреки това Съветът отчита оставащите предизвикателства, свързани с осигуряването на спазването на ОРЗД от страна дружества, които не са установени в Европейския съюз, което поражда опасения относно равнопоставеността на тези дружества в сравнение с администраторите, установени в Европейския съюз, и относно ефективната защита на физическите лица. Съветът приканва ЕКЗД и Европейската комисия да проучат възможността да се разработят специални инструменти или да се разчита на съществуващи такива с цел да се улесни осигуряването на спазването на ОРЗД в такива случаи.

10. СЪГЛАСУВАНЕ МЕЖДУ ОРЗД И ДРУГИ ЗАКОНОДАТЕЛНИ АКТОВЕ НА ЕС, ПО-СПЕЦИАЛНО НОВИТЕ РЕГЛАМЕНТИ, ПРИЛОЖИМИ ЗА ЦИФРОВИЯ СЕКТОР

- (40) Съветът подчертава, че от 2018 г. насам Европейският съюз е приел нови законодателни актове, чието прилагане може да взаимодейства с разпоредбите на ОРЗД, по-специално що се отнася до новите правни рамки, приложими за цифровия сектор. В този контекст Съветът припомня необходимостта от осигуряване на съгласуваност и предотвратяване на фрагментирането на правната уредба на ЕС по отношение на защитата на личните данни. За тази цел всеки нов законодателен акт на ЕС, съдържащ разпоредби относно обработването на лични данни, следва да бъде в съответствие с ОРЗД и съдебната практика на Съда на ЕС.
- (41) За да се гарантира непрекъснатото и ефективно прилагане на ОРЗД, Съветът препоръчва на ЕКЗД да приема, когато е необходимо, специални становища и насоки за разясняване на начина, по който разпоредбите на ОРЗД трябва да се прилагат в светлината на новите задължения, произтичащи от други правни актове на ЕС. Предприемането на действия във връзка с това продължава да бъде въпрос от голямо значение, най-малкото когато става въпрос за новото законодателство на ЕС относно цифровия сектор (Акта за цифровите пазари, Законодателния акт за цифровите услуги, Акта за управление на данните, Законодателния акт за данните, Законодателния акт за изкуствения интелект и др.), но също и когато става въпрос за законодателство в други области като отворените данни, правоприлагането, киберсигурността или конкуренцията. В този контекст Съветът счита, че сътрудничеството между съответните регулатори е от ключово значение за гарантирането на ефективно прилагане и правна сигурност.

11. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

- (42) Съветът счита, че пет години след началото на ефективното му прилагане ОРЗД като цяло продължава да бъде подходяща правна рамка за защита на личните данни на физическите лица в Съюза, и подчертава, че е важно да продължи да се гарантира неговото ефективно и последователно изпълнение. Във връзка с това Съветът приканва Европейската комисия в предстоящия си доклад да извърши цялостна и всеобхватна оценка на неговото прилагане и функциониране.
- (43) Съветът изтъква, че ОРЗД успешно е осигурил по-високо равнище на защита на личните данни в целия Съюз и че изпълнението му в рамките на организациите е създадо засилена култура на защита на данните и повишило вниманието към управлението на данните като цяло. Като се има предвид положителното влияние на ОРЗД на световно равнище, Съветът счита, че следва да продължат усилията за популяризиране на регламента като фактор, способстващ за обвързани с отчетност, отговорност и етичност иновации в цифровата икономика.
- (44) Съветът счита, че свободата на действие, оставена на националното законотворчество за определяне на специфична рамка относно определени видове дейности по обработване на данни, продължава да е полезна и релевантна и се е утвърдила като ефективен подход.
- (45) Съветът приканва Европейската комисия да извърши предстоящата си оценка, като вземе предвид оставащите предизвикателства, пред които са изправени както публичните, така и частните организации, и изтъква значението на разработването на съответни насоки и практически инструменти от страна на ЕКЗД и националните надзорни органи. Съветът изтъква по-специално споменатата в настоящата позиция необходимост от предоставяне на кратки, практични и лесно разбираеми разяснения и допълнителни насоки.

- (46) Предаването на лични данни на трети държави и международното измерение на ОРЗД продължават да бъдат от ключово значение, по-специално в контекста на глобализацията на цифровата икономика и технологичното развитие. Във връзка с това Съветът приканва Европейската комисия приоритетно да завърши прегледа на съществуващите решения относно адекватното ниво на защита и да представи подробна стратегия за приемането на бъдещи решения относно адекватното ниво на защита. По-нататъшното разработване на други инструменти за предаване на данни съгласно ОРЗД също следва да се разглежда като приоритет.
- (47) Съветът счита, че ефективното прилагане на ОРЗД трябва да се оценява и в контекста на новите технологии и по-нататъшните законодателни промени на равнище ЕС, които оказват въздействие върху обработването на лични данни, с цел да се гарантира съгласуваност, правна сигурност и ефективна защита на основното право на физическите лица на защита на техните лични данни.
-